

ÉRINTŐ TDK_2016

BÁLINT ANNA_CSÁTHY DOROTTYA_RÁCZ NOÉMI
KONZULENS: TERBE RITA_KISBERZSENYI-NAGY GYÖRGY

Ipari és Mezőgazdasági Épülettervezési Tanszék
kulturtáj_ember a tájban_élő építészet
építőművészeti szekció

5000

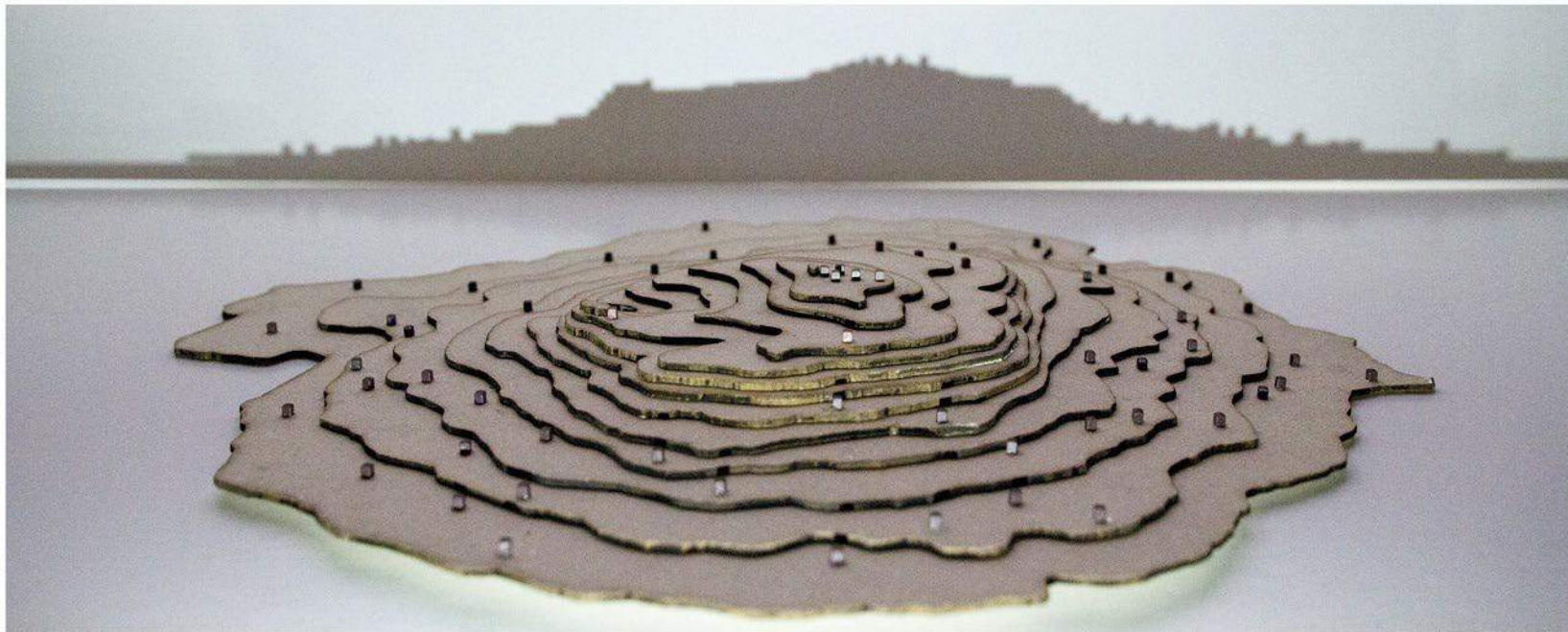
TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS, IMPRESSZIÓ	2.
TÁJ-TÖRTÉNELEM-BOR	
2. JELEN HELYZET BEMUTATÁSA	5.
KÖRNYEZET-BEFOGADÓ-TÖRŐDÉS, FEJLŐDÉS	
3. PROBLÉMAFELVETÉS	6.
4. INSPIRÁCIÓ	7.
5. EGY LEHETSÉGES VÍZIÓ, A PROBLÉMÁRA ADOTT VÁLASZ	9.
6. KONCEPCIÓ ÉS TÁRGYI MEGVALÓSULÁS	10.
7. HELYSZÍNRAJZ	13.
8. KONKLÚZIÓ, BEFEJEZÉS	15.
9. FELHASZNÁLT FORRÁSOK	16.

BEVEZETÉS, IMPRESSZIÓ

“E táj sok olasz vidéknél déliesebb. Talán, mert a tenger messzebb van, a langyos párat és a szikrázó fényt jobban kell szeretnie. Mikor ezt a vidéket az északnyugati szél járja át és felhő takarja, megszürcül és meg sem ismerni. Mikor aztán a nap kisüt, a fű zöldebb, a házak falai fehérebbek, az ég kékebb. Mint Somló szőlője, az üvegesen áttetsző opálos bogyó. A fény az embert is átsugározza, a dolgokba is bevilágít és a gyümölcs íze is világosabb. Délnyugat erről az oldottságról ismerhető fel. Sehol semmi túlzás, izzasztó erő kifejtés. Ez az oldottság a tájban, az emberben, a dolgokban, a közösségben, a beszédben, a mozgásban.”

/Hamvas Béla: Az öt génusz, 1945/

SOMMAL BENŐTT_SOMLIK_SOMLÓ

SZŐLŐTŐL ÉKES_SZŐLŐZIK_SZŐLŐTŐL GYÜMÖLCSÖZŐ

RÉGÓTA ÉRINTETT_SOKAN, SOKFÉLÉN ÉRINTIK_ÉRINTŐ

Sokak szerint van valami misztikum, valami varázslat abban a festői képben, amit a megszilárdult látatömegekből felépült Somló-hegy vizuális impressziója kelt. Számunkra a hely szépsége elsősorban a festői táj érintetlenségében rejlik.

„Más a helyzet a somlóival. Már a neve körül is sok a fogalomzavar: ejtik „somlai”-nak, aztán „somlyói”-nak, de mindez csak suta beszédhiba.

Becsületes neve „somlóí”, s mint a nagynevű, kihaló családok, ez a bor is megköveteli, hogy nevét helyesen és tisztességesen ejtsük.

Ez a magyar borok fejedelme. Kis területen termelik, s már nem sokáig: fáradt bor, lassan kivész a szőlőkből ez a fajta.

Illata olyan, mint a fehér burgundié, de annál nemesebb. Van egyfajta somlóí, Arany tűz a neve, s pontosan olyan: tűz és arany keveréke. Ez a bor rábeszél. Ezt mondja: „Élj”. Ezt az egyetlen szót mondja, de olyan következetes erővel, mint a régi latin versek a nagy tanulságokat.

Mit szívott össze ez a bor a napsütésben, évszázados illatokban! A föld sava és titkos ereje, a nap tüze, esős ősök bölcsessége, a természet vegykonyhájának rejtett párlatai, mindez aranyszín bölcsességgé nemesedett ebben a különös borban, melyhez hasonlót egyetlen egyet ismerek csak a világon: a Pouilly fumée-t, ezt a füst ízű fehér burgundit.”

/Márai Sándor: Magyar borok ,1941/

ARANY TŰZ_GYÓGYBOR_NÁSZÉJSZAKÁK BORA

<http://somloiborut.hu/fotogaleria/>
(szerkesztve)

Az említett „Arany tűz” a pannóniai-pontusi fajták fehér szőlőjéből készülő hosszúérelésű, testes, tüzes, savakban gazdag bora, mely hírneve egykor a tokajiéval vetekedett. A jellegzetes ízességéért és mineralitásáért a szőlőtermesztésre kimagaslóan alkalmas talajtani, klimatikus és kulturális adottságú borvidéknek lehetünk hálásak. A zirci apátsági könyvtár egyik könyvének tanúsága szerint a betegeket somlóí borral gyógyították, Zircen 1742-ig nem volt patika. Emellett a somlai boroknak az Osztrák-Magyar Birodalmon belül és kívül is számtalan gyógyhatását rögzítették, sőt a nászéjszakák boraként is emlegették. A bécsi császári udvarban a kialakult néphagyomány szerint a Habsburg esküvők alkalmával somlai bort kellett inni, ami a fiúöröklést segítette elő.

BAZALT CSONKAKÚP_TANÚHEGY_VULKANIKUS RÉTEGEK

A bazaltsapkás magányos tanúhegy keletkezése az egykor tenger mivoltú Turáni-tó Magyarországi öbleként ismert Pannóniai-tó földtörténeti harmadkori kiszáradásával kezdődött, mely a föld mélyéből felszínre bukkanó bazalttömegeket idézett elő. Ezt követően a megélnkülő vulkanikus aktivitás, a rétegződő és kőzetté szilárduló bazalttufa, a térszín süllyedése, a szelek és vizek felszínromboló munkája formálta tovább.

PANNÓNIA_BORÁSZATI ÉKKŐ_MOZAIKKOCKÁS BIRTOKTEXTÚRA

A római kori Pannónia provincia egyik főútvonala Somlósárhely mellett haladt el, mely állítást alátámasztják a területen feltárt régiségleletek, mint római villa, sírkő és sáncépítmények nyomai. Bortájainkhoz hasonlóan, Somlón is az itt élő rómaiak honosították meg a szőlőművelést, azonban a dokumentált, kontinuitással rendelkező borkészítés, borászkodás Szent István korával és tevékenységével kezdődik, aki bencés apácamonostort alapít a Torna-patak mellett, s ezzel szőlőterületeket adományoz a szerzetesnőknek.

A következő századok során a területtel törődők rendkívül sokszínű képet mutatnak, beleértve a legnevesebbként említhető Esterházy és a Zichy főúri családot, valamint az egyházi rendek, a mezővárosi polgárok és a szőlőbirtokos parasztok halmazát. Kialakult egy zárt rendszer, amely szerint a hegyeket körbevevő úgynevezett alsó körjárat utak alatt már nem termeltek szőlőt. A Somló-hegy tetején ugyanúgy szőlőültetvények és mezőgazdasági területek voltak, mint a hegy többi részén, egészen az 1980-as évekig.

A 17. századtól különböző kezdeményezések indulnak el s kerülnek írásban rögzítésre a hegy és környezete védelme, a munka rendje, a minőség biztosítása érdekében. Az 1888-as filoxéra pusztítása, a 20. század háborúi, az ezt követő államosítás és a birtok szétszabdalása és több, mint háromezer egységű felosztása, a borászati ékkő hosszan tartó mélyrepülését okozza, a hagyományos somlói borkép már-már homályba vész. A fejlődést megindító hullám a rendszerváltás modernizációs kísérleteivel és szabályzataival érkezik, elsősorban megcélózva a bor minőségének garantálását. Néhány családi műhely működése mellett kiemelkedik a Tornai Pincészet és a Kreinbacher birtok múltbeli értékeket újjáélesztő tevékenysége.

ISTEN ITT FELEJTETT KALAPJA_TEREMTŐ SPIRITUALITÁS OLAJA_TÉRFÖLDI REMETE

/VÖRÖSMARTY MIHÁLY/

/HAMVAS BÉLA/

/CSERESNYÉS SÁNDOR/

Ezen metaforákat és számos dicsérő szót érdemelt s érdemel folyamatosan a borvidék, melynek irodalma mind tudományos, mind szépirodalmi vonatkozásban igen gazdag. Kevés olyan tájegység van kis országunkban, melyhez annyi tollvetés, mese, tájrajz, mítosz kötődne, mint Somlóhoz. Irodalmi életünk jelesei nemcsak értékes alkotásokat hagytak maguk után, de néhányan, például Berzsenyi Dániel, Kisfaludy Sándor, Nagy László birtokokkal is rendelkeztek, mely tulajdon a régmúlt időben komoly rangot hordozott magában. Jelentős terjedelemben foglalkozott a Somlóval többek között Cseresnyés Sándor, Kisfaludy Sándor, Pápai Lajos, Vörösmarty Mihály, Darnay Kálmán, Eötvös Károly, Mikszáth Kálmán, Szabó Imre, Wolf László, Nagy László, Hamvas Béla, Márai Sándor.

JELLEN HELYZET ÁLTALÁNOS ELEMZÉSE

<http://somloiborut.hu/fotogaleria/>
(szerkesztve)

KÖRNYEZET

A Somló csonkakúpjának alsó körvonalát négy, párszáz fős lakosságú község érinti. Doba, Somlójenő, Somlószlós és a Somló fővárosaként ismert Somlónásárhely. Az elszórtan elhelyezkedő, hagyományos, magastetős házak egyszerű, puritán, falusias hangulatot tükröznek. A megközelítés mind a négy múltbeli hegykapu irányából lehetséges, két fő pólusként mégis az Észak-Dél tengely emelhető ki. Az infrastruktúra főként gyalogos utakra alapoz, ennek ellenére körülbelül 280m magasságig autóval is elérhető a hegyen épített parkoló. Az érdeklődést mutatók különböző csoportjai a kilátó fennsíkján koncentrálnak időben és térben is. A vár és a kilátó által meghatározott célpontok kissé elválnak egymástól, mind indulás, mind érkezés szempontjából, külön opcióként működnek

BEFOGADÓ

Alapvetően a Somló-hegy vidéke két különböző réteg vizsgálata alatt áll. Az első számú vizsgálódó a helyi ember, akinek a hétköznapijai kötődnek a helyhez, akinek ez a különleges tájgeometria mindennapos dolgai elvégzésének háttérül szolgál. A második számú vizsgálódó, aki ide megérkezik, valahonnan máshonnan, amihez ez a hely nem hasonlítható. Amit így befogad és lát az ember, az biztosan valami nagyon különböző. A hegy évszázadokig kellő tiszteletet élvezett, érintetlensége fennmaradhatott.

TÖRŐDÉS, FEJLŐDÉS

A hegyen és környékén számos előretekintő folyamat zajlik. A “két nagy” -a Tornai és a Kreinbacher- pincészet közt kialakult versenyszellem jótékony hatással van a hagyományos, koncentrált, hosszú hordós és palackos érlelésű borok reneszánszára. Ami pedig a Somló és környékén élő embereket illeti, rendkívüli szorgalommal, valamint kezdeményezési igénnyel és gyakorlattal jellemezhetőek. Erre fókuszál a 2000-ben alakult Somló és Környéke Borút Egyesület, melynek fő profilja az értékfenntartás, összefogás, továbbfejlesztés, -kulturális tevékenységekre és a falusi borturizmusra egyaránt értve- egy politikamentes, önkéntes civil szerveződés keretében. Nagy sikerük közé tartozik, hogy az országban elsőként a Somló-hegy települései hoztak létre egy, a hungarikum törvényben megfogalmazott speciális kategóriának megfelelő közös tájegységi értéktárat.

PROBLÉMAFELVETÉS

Az elméleti sikot érintve, forrásaink és meglátásunk szerint egyfajta ellentétnek tűnő, azonban mégis egymásra utalt viszony vélhető a hegy vonulatai és a hegyet körülölelő szoknya, a fent és a lent, a látogatók és helyi lakosok, a külső és a belső szemlélő és nézőpontjaik, perspektíváik között. Kívülről becsöppenve nem láthatjuk a valódi belső világot, s nem is helyes magunktól feltételezni azt, hogy az emberek mit hordoznak magukban, hogy milyen gondolatokat képviselnek.

A fizikai sikot érintve azt állapítottuk meg, hogy a hegynek és szoknyájának nincsen egységes arculata. Fontosak a helyiek, a működő pincék, ők őrzik és örökítik át a hely igazi értékét, a hangsúly azonban azon is van, hogy milyen módon teszik ezt. A működő pincék életébe nincs jogunk beleszólni, azonban érezhető egy egységes hegyi-arculati-lehetőség kiegészítésben rejlő kohézió hiánya. A Somló nincs felkészülve a látogatók mennyiségére, milyenségére, az itt töltött időintervallumokra. A magasra épített parkoló intenzíven redukálja a hegyre való felmenetel, felsétálás értékét és szépségét, így akadályozza a hegy autóktól való érintetlenségének lehetőségét, amit mi egyértelműen negatív tényként kezelünk. A hegyről hiányzó elemek a szemégyűjtésre alkalmas tárgyak, a tűzrakó, az esztétikus megjelenéssel bíró jelzések és ülőalkalmatosságok.

Állításunk alátámasztására két szakvélemény -a 2012-ben megrendezett Etyeki konferencián elhangzott szavak alapján- is segítségül szolgál.

Dr. Lapos József tájépítész elmondta, hogy az 1990-es években a szőlők egy része műveletlen, az utak többsége szinte járhatatlan volt. A 2002-ben lendületet nyerő Kreinbacher birtokot csodaként említi, mely pozitív szerepet játszott, erős lendületet adott a helyszín és az infrastruktúra rekonstrukciójában: az utakat kiépítették, a támfalakat megerősítették, a szőlőt újratelepítették.

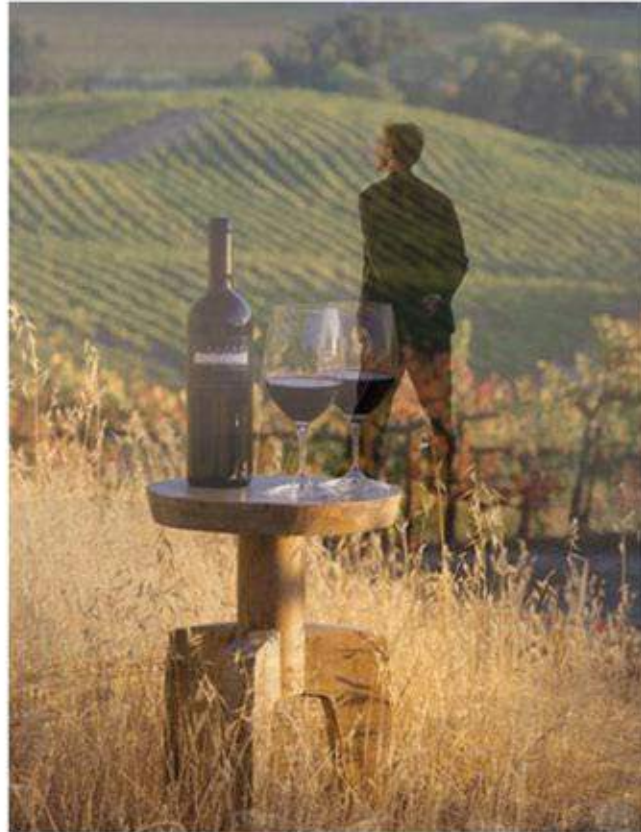
„Meg kell akadályozni a hegy környezetének további beépítését.”

Úgy véli, rengeteg felesleges és jellegtelen diszharmoniót generáló épület van még a Somlón, amelyek helyén jobb volna, ha újra a szőlő lehetne az úr. Szerinte nemcsak a hegy, de a körülötte lévő sík területet is szabályozni szükséges.

A somlói borász, Takács Lajos az elhagyatott, régi pincékről, a kis rikító színű, tájidegen pincékről és az eltérő jellegű épületekről készült képekkel illusztrálta, valamint a nagy környezeti különbségekre hangsúlyt fektetve mutatta be a jelenlegi állapotot. Különös szomorúsággal említette meg azon néhány pince létezésének tényét, melyet eredeti funkciójától eltérően használnak. A borász aggodalmát fejezte ki az ügyben, hogy a különböző külső nyomás és ideáramoltatott források következtében mennyire tud majd érvényesülni a régi somlói bor rekonstrukciója, a gazdák kiforrott képe a somlói borkészítésről, a somlói bor jellegéről, valamint Somló egységéről.

A két felszólalás közös szálaként egyértelműen az rajzolódik ki, hogy a hegy jövőjét szívükön viselőik a legnagyobb értékek közé elsősorban a Somló-hegy látványát, történelmének és hagyományainak fenntartását sorolják.

INSPIRÁCIÓ

INSPIRÁCIÓ

A feladatot a legelején a megfoghatatlan jelzővel illettük, hiszen a Somlón tapasztalható fejlődés pontosan a legnehezebb periódusában jár, ami azt jelenti, hogy a meghatározó irányvonalra van szükség, ami összefogja a pozitív kezdeményezéseket. Olyan projekteket kerestünk, ahol a környezetre jellemzően érzékeny szemléletmód bizonyosult megvalósulni.

<http://epiteszforum.hu>

[/ahol-a-helyi-csoda-nem-csak-harom-napig-tart-zeillern/115106](http://epiteszforum.hu/ahol-a-helyi-csoda-nem-csak-harom-napig-tart-zeillern/115106)

Egy osztrák építésziroda, a Caren Ohrhallinger, Roland Gruber és Peter Nageler vezetésével működő nonconform architektura a közösségi tervezés speciális formáját sajátította el, beleértve a lakosok aktív részvételét és véleménynyilvánítási lehetőségét különböző előadások, viták és ötletgyűjtő workshopok keretében. Az olvasott cikkben egy kisváros, Zeillern új főtere szerepel példaként. Egyfajta helyszíni tervezést gyakorolnak, tehát a tervezési folyamat a helyszín közvetlen környezetében zajlik egy ott felállított ideiglenes irodában. A több, mint ötszáz beérkező ötletet három különböző megoldásra szűkítve prezentálták, majd a lakosság szavazata hozta a végső döntést. Beavatkozásaikkal ezzel a kölcsönös együttműködéssel nem csupán az iroda építészei, de a helyiek által is szeretetté és elismertté válnak.

„Ha csupán a jó építészeti vásároltuk volna meg, az eredmény valószínűleg ugyanilyen szép lenne” – mondta Perger, Zeillern polgármestere – „ám közel se lenne ennyire elfogadott az emberek körében.”

Az Énlakán 2014-ben a Nyári Egyetem keretében megvalósult Mihály pihenő - Castellum kilátó egy olyan alkotó folyamat példája, ahol nemcsak az ide érkező fiatal hallgatók és kutatók váltak a település közösségének aktív részévé, de a közösség is kivette a részét a tervezés és építés különböző fázisaiban. Ezt a metódust /alkotói hozzáállást látják a fejlesztések szempontjából kulcsfontosságúnak ahhoz, hogy fenntartható eredmények születhessenek. Az építészeti koncepció szerint a kilátó egy pontra fókuszál, a Castellum geometriai kontúrját idézi meg, emellett a helyi emberek szemében egyfajta érzelmi töltetet, a közös értékteremtést szimbolizálja. A helyszín letisztultságában láthatóan párhuzam állítható a Somló vidékével. Elképzeléseink szerint a közösséggel együtt megalapozott, majd továbbformált együttes jövőkép nemcsak közösségépítő, de segítségével valami új, a helyi használatnak és helyi értékeknek is megfelelő alkotás születik, amiről állíthatjuk, hogy Somlónak igazán jót tehet.

<http://epiteszforum.hu>

[/galeria/kilato-kozossegepito-kozos-epites/161152](http://epiteszforum.hu/galeria/kilato-kozossegepito-kozos-epites/161152)

EGY LEHETSÉGES VÍZIÓ, A PROBLÉMÁRA ADOTT VÁLASZ

„A szakértők végül is oda juttatták a világot, ahová csakugyan eljutott. Mi lenne most, ha végre az egész vonalon megszólalna és közbeszólna a magánember? Megszólalna és azt mondaná: "Kérem, rólam is szó van." (...) Mi lenne, ha végre közbeszólna a magánember Péter és János? A szakember ezt feleli: "Óriási zavar lenne belőle." De ez egyáltalán nem biztos. Mert Európa pillanatnyi helyzetképe megint csak azt bizonyítja, hogy óriási zavar keletkezett világszerte a magánember közbeszólása nélkül is.”

/Márai Sándor:Vasárnapi Krónika,1943/

A TDK dolgozatunk során nem egy konkrét megtervezett és megépítendő elem dokumentációját tűztük ki célul, hanem a fennálló és elemzett szerteágazó problémára, valamint a felmerülő kérdésekre kerestünk lehetséges megoldásokat és válaszokat. Egy, a borvidék felé kellő tiszteletet mutató szemléletmódot alapoznánk meg. Véleményünk szerint ez a táj azon kevesek egyike, ami valóban önmagában hordozza értékeit, s nem rakható semmiféle plusz elem azon felül, ami igazán szükséges.

Céljaink közé tartozik a fent és a lent, a külső és a belső viszonyának tisztázása, az ellentétek fellazítása, a hegy érintetlenségének és tisztaságának megőrzése. Fontosnak tartjuk a megérkezés-parkolás-elindulás folyamatát. A hegy megérdemli, hogy körüljárják, felsétáljanak, hogy figyeljenek rá, ezért néhány parkolóhelyen kívül (akadálymentes parkoló és dolgozók számára fenntartott) megszüntetjük a felső parkolókat és a hegy lábánál a négy megközelítés irányából (a volt hegykapuk helyén) jelöljük ki a fő, immár nem betonozott, hanem helyi anyagok felhasználásával, -bazalt zúzalék terítéssel és intenzív fásítással- kialakított parkolókat, előkészítve az érkezőket a további út gyalogos megtételére. Szükség esetén igénybe lehet venni a már létező "hegy és bortúrák transzport" szolgáltatást, mely egy Bornibusznak nevezett traktorral biztosítja az eljutást egyik pontból a másikba. Feltételezzük, hogy a jövőben növekvő tendenciát mutató látogatók száma egyre több embert és többféle funkciót kiszolgáló egységes képet mutató padrendszerrel és kukahálózatot igényel.

Egy variálható elemrendszerrel hozunk létre ezen igények kielégítésére. Ennek flexibilitását kihasználva nem erőltetünk egy házra, telkére és lakóira semmilyen kész formát, ám a kezükbe adunk egy lehetőséget és egy készletet, amiből számukra hiányzó tárgyakat alakíthatnak saját kis területükre. Ezzel célunk elindítani egy egyben közösségépítő folyamatot, ami a sík és a domború felületek közös, egységes arculatát alapozza meg.

A Tornai pincészet irányító egyénisége, Tornai Tamás szívügyének tekinti a térségi összefogás létrehozását, a térség egészének felemelését nem pusztán gazdasági, de emocionális okokból is. Véleménye szerint az infrastruktúra, a szociális kérdés, a kultúra és a bor integrált kezelése szükséges, ahogy ezt pontosan meg is fogalmazta:

„Csinálhatunk bármilyen jó bort és rendbe hozhatjuk a hegyet, ha nem hozzuk rendbe a hegyet körülvevő kontextust, a megoldatlan gazdasági és szociokulturális problémák megeszik Somlót, csak idő kérdése”

<http://somloiborut.hu/fotogaleria/> (szerkesztve)

KONCEPCIÓ

A SOMLÓT HÁROM RÉTEGBŐL FELÉPÜLŐNEK KÉPZELJÜK, LÁTJUK.

HOPOKA

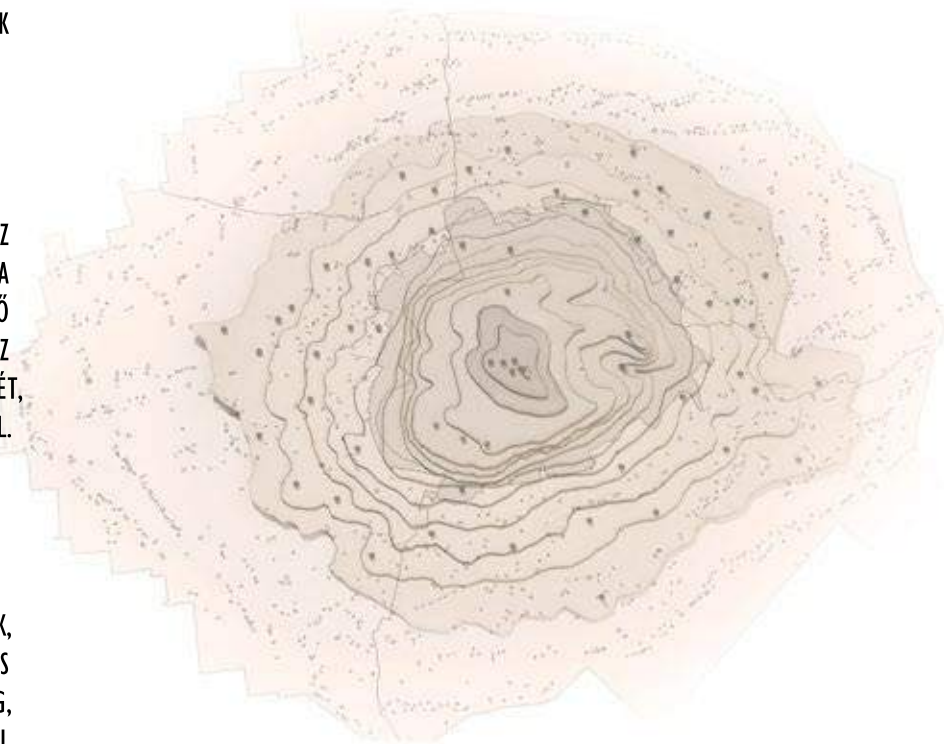
A HEGYTETŐ, A LEGFELSŐ FENNSÍK, AHOL A LEGTÖBB TURISTA MEGFORDUL, ITT VAN LEGINKÁBB SZÜKSÉG A TURISTÁKAT VAGY A FELLÁTOGATÓ HELYIEK IGÉNYEIT KIELÉGÍTŐ FUNKCIÓKRA. EZ AZ ELSŐ, LEGFELSŐ RÉTEG A LEGKONCENTRÁLTABB, AHOL AZ ELEMEINK SŰRŰSÖDVE KERÜLNEK HASZNÁLATBA, AZ ÚGYNEVEZETT „BEMUTATÓ PLATFORM”.

KÖZÉPSŐ RÉTEG

ELSŐSORBAN A TERMÉSZET ÁLTAL BIRTOKBA VETT SZIKLÁS TERÜLET ÉS AZ ALSÓBB FENNSÍK. A KÖZÉPSŐ RÉTEG TALÁN A LEGÉRINTETLENEBB, AHOL A FENNMARADT EMLÉKEK KÖRNYEZETÉBEN CSAK EGY-EGY PONTJELŐLŐ ELEMET HELYEZÜNK EL, DE EZ A TARTOMÁNY FŐKÉNT AZ ÁTMENETÉ, AZ ÁTHALADÁSÉ. A TÁRGYAK TISZTELETBEN TARTJÁK A HELY ÉRINTETLENSÉGÉT, ÉPPEŒ CSAK EGY KEVÉSSSEL AKARNAK TÖBBET TUDNI A FŰNÉL, A FÖLDNÉL. TEREPBE REJTŐZVE KÉNYELMESEBB FORMÁT NYÚJTANAK A LEÜLÉSRE.

SZOKNYA

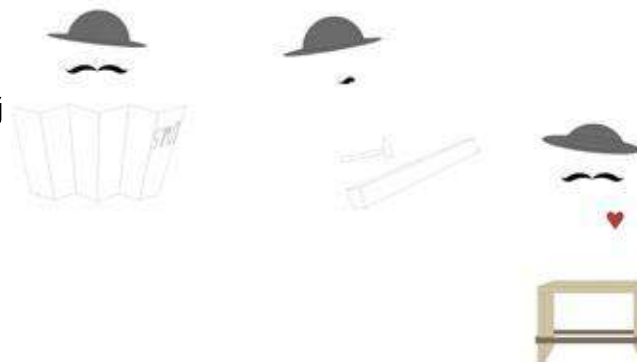
A HELYIEK ÁLTAL HASZNÁLT TERÜLET ÉS A SZŐLŐSTELKEK. A HARMADIK, LEGALSÓ RÉTEG A KÖZSÉGEKÉ, KÖTELEZŐ ELEMEL NÉLKŰL, AZ ÉPÍTÉS ÉS KREATIVITÁS SZABADSÁGÁVAL ÉS VÁLASZTÁSI LEHETŐSÉGÉVEL. AZ A RÉTEG, AHOL AZ ITT ÉLŐ EMBER TERVEZHET ÉS RAKHAT ÖSSZE MAGÁNAK ÚJ, HASZNÁLATI TÁRGYAKAT.

KONCEPCIÓ

1. MIRE VAN SZÜKSÉG? PADRA, ASZTALRA, SÜTŐGÉTO HELYRE, TÁBLÁRA, KUKÁRA
2. MILYEN ESZKÖZÖKKEL VAN ERRE SZÜKSÉG? PURITÁN ESZKÖZÖKKEL.

3. EZ A HELY ÖNMAGÁBAN LETISZTULT, ÖNMAGÁBAN SZÉP, ÖNMAGÁBAN ÉRTÉKES.
4. AZ ESZKÖZ CÉLJA NEM MAGÁRA TERELNI A FIGYELMET, HANEM ALKALMAZKODNI A KÖRNYEZET MÁR LÉTEZŐ SZÉPSÉGÉHEZ TÉRBEN ÉS IDŐBEN. MEGOLDÁST LÉTREHOZNI A KÜLÖNBÖZŐ EGYÉNI ÉS CSOPORTOS SZITUÁCIÓKRA, TARTÓZKODÁSRA.
5. AZ ELEMÉK EGYSZERŰEK, JÓL HASZNÁLHATÓAK, JÓL VARIÁLHATÓAK. ALAPJAIK A LEGEGYSZERŰBB FAIPARI TERMÉKEK FORMÁI: RÖNKFA, RÚD, DESZKA, PALLÓ... EZEN ELEMÉK EGY-EGY ACÉL, SZALAGSZERŰ GYŰRŰVEL FOGHATÓAK ÖSSZE, RÖGZÍTHETŐEK EGYMÁSHOZ. AZ ELTÉRŐ MÉRETŰ FA ÉS ACÉL KOMPONENSEKBŐL ÖSSZEÁLLÍTHATÓ BÚTOROK, TÁRGYAK VARIÁLHATÓSÁGA ÍGY KÖZEL VÉGTELEN.
6. ÚGY KÉPZELJÜK, HOGY AZ ITT ÉLŐ EMBEREK EGYÉNI FANTÁZIÁJÁRA BÍZVA, SAJÁT TETSZÉSÜKRE FORMÁLVA KÉSZÍTHETIK EL TELKEIKRE HELYEZETT BÚTORAikat.
7. MINDEHHEZ SEGÍTSÉGŰL SZOLGÁL EGY FÜZET, MELY DOKUMENTÁLJA AZ ESZKÖZTÁRAT, A FELHASZNÁLHATÓ EGYSÉGEKET, MÉRETEKET, RÖGZÍTŐELEMÉKET.
8. A KÖZÖS ELEMÉKEN ALAPULÓ TÁRGYKÉSZLET ÖSSZEFONÓDIK A HÁROM RÉTEGBEN. A LENT TÖRTÉNŐ KREATÍV FOLYAMAT SZABADABBAN, ELTÉRŐ MEGJELÉNÉSSEN, FLEXIBILISEBBEN, DE HATÁROZOTTAN KIEGÉSZÍTI A KÖZÉPEN ÉS FENT FIXEN ELHELYEZETT JELLŐ, ILLETVE HASZNÁLATI, FUNKCIÓPONTOKAT.

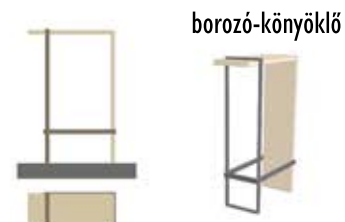
KONCEPCIÓ

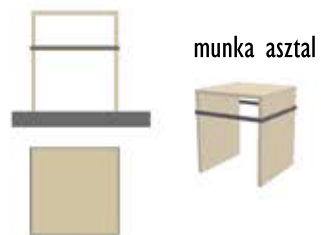
sámli variációk

borozó-könyöklő

borozó-könyöklő

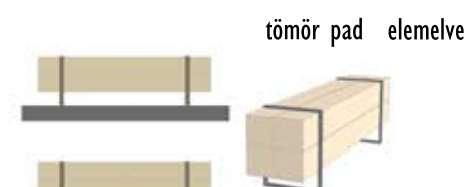
munka asztal

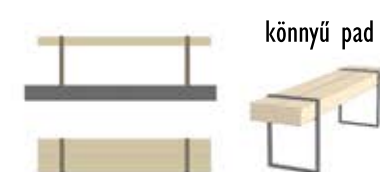
ülőke/meglévő falakra/

tömör pad

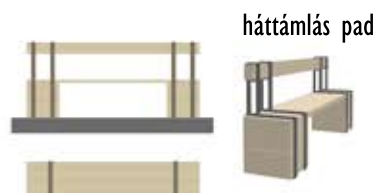
tömör pad elemelve

könnyű pad

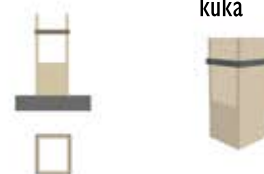
piknik asztal

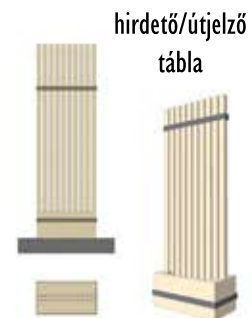
háttámlás pad

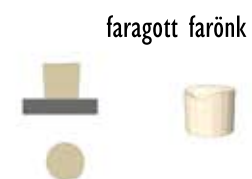
napozó

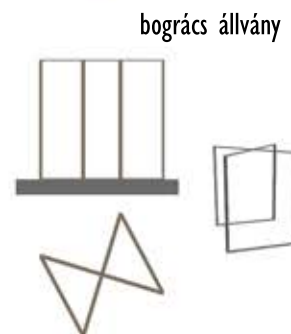
kuka

hirdető/útjelző tábla

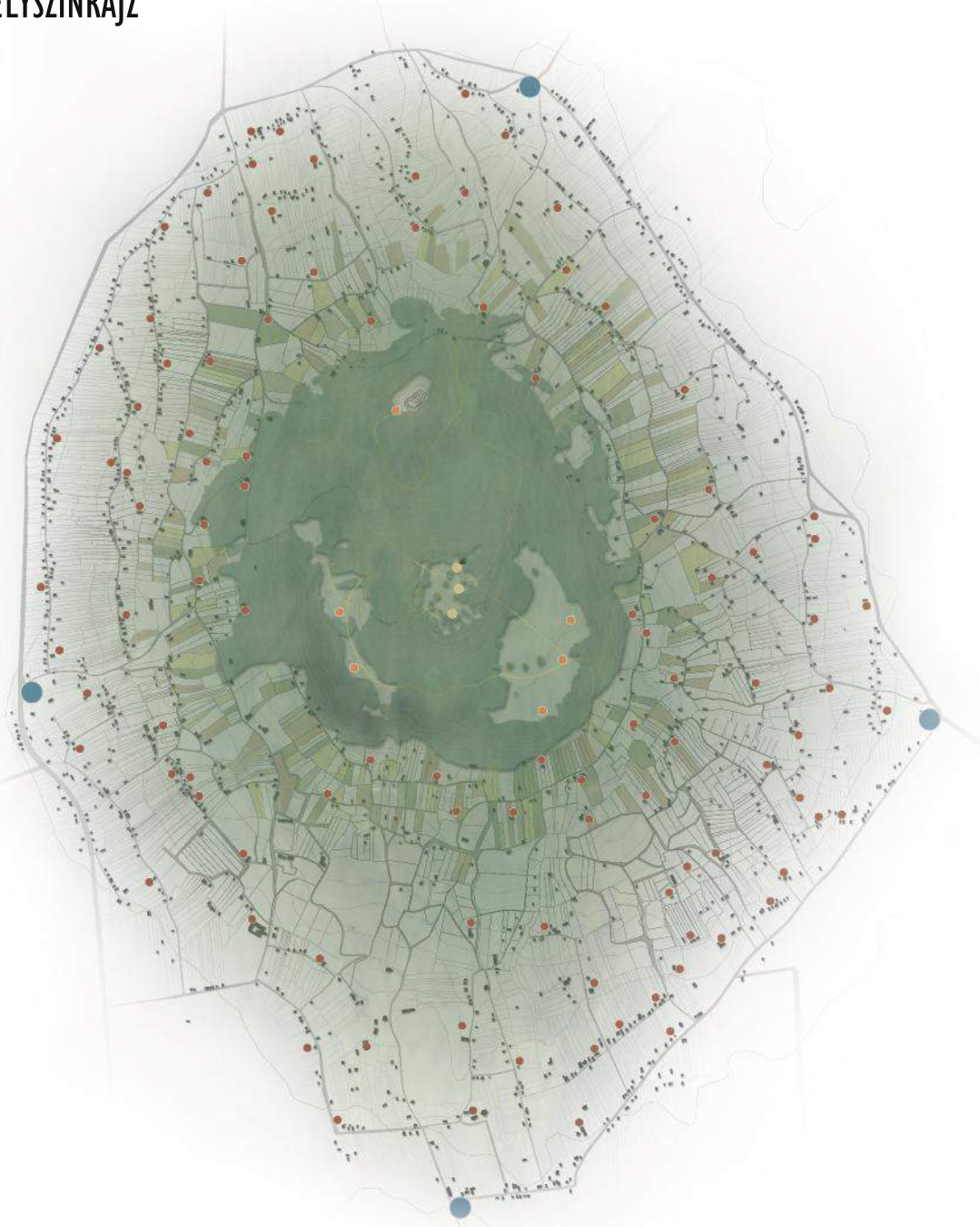

faragott farönk

bogrács állvány

HELYSZÍNRAJZ

- **PARKOLÓK**
a négy fő megközelítési irányhoz igazodva parkolók készülnek
- **'SZOKNYA'**
az elemekből saját használatra készíthetőek különböző tárgyak
- **KÖZÉPSŐ RÉSZ**
elszórta lehelyezett tárgyak, melyek tiszteletben tartják a hely érintetlenségét, ugyanakkor választ nyújtanak a felmerülő igényekre
- **'HOPOKA'**
a hegytetőn van leginkább szükség a turistákat vagy a fellátogató helyiek igényeit kielégítő funkciókra, itt kerülnek az elemek legkoncentráltabban lehelyezésre

VÍZIÓINK A HELYRE VETÍTVE

INDULÁS A HEGYRE_PARKOLÓ A DÉLI HEGYKAPUNÁL

MINDENNAPOK A 'SZOKNYÁN'

EGYSÉGES BÚTORCSONPORTOK A HEGYTETŐN

KONKLÚZIÓ, BEFEJEZÉS

“Poézis és história. Természet és teremtett kultúra. Dunántúl csúcsa és metafizika — ha a Somló csodás orgonasípjai alatt, mondjuk a Taposókút környékén, egy szőlőben a díófa alatt üldögélünk, és a hamisítatlan délutáni, délre néző tájat figyeljük: pompás, nyugodt, kozmikus harmóniák érintenek meg. És hát Hamvas az a szellemi ember, aki az utóbbi tizenöt-húsz évben végül is a legtöbb hasznot hozta a Somlónak. A Hamvas-reneszánsz ugyanis az érdeklődés középpontjába lökte a Somlót, mint „délnyugati géniuszának” egyik centrumát; a hegyet is, a borát is, és beemelte az értelmiségi presztízis régióiba. Persze leginkább az összetéveszthetetlen somlait, különösképp a juhfarkot, amelyet legszívesebben a „nászéjszakák bora” címkéjével azonosítanak. (Az igazán szép juhfark pedig ritka tünemény: a fajta tíz évből jó, ha két-háromszor ad igazán szép bort.) Ez a momentum is a legendák, a mítosz-teremtés szerencsés rekvizitumai közé tartozik, de híres szőlőhegy nem létezhet tradíció, autentikus legendák nélkül. A klasszikus „somlai” (furmint-domináns) azonban mindenféle divatnak ellenáll: időtlen, mint egy Bach-fuga, egy Berzsenyi óda vagy épp maga az öreg bazalthegy, ahol régi klasszikus borok lényegében kevert borok voltak, mert a fajtaborok elkülönítése a filoxéra utáni időkre tehető.”

/Ambrus Lajos, József Attila-díjas író
részlet egy blogbejegyzésből, 2009/

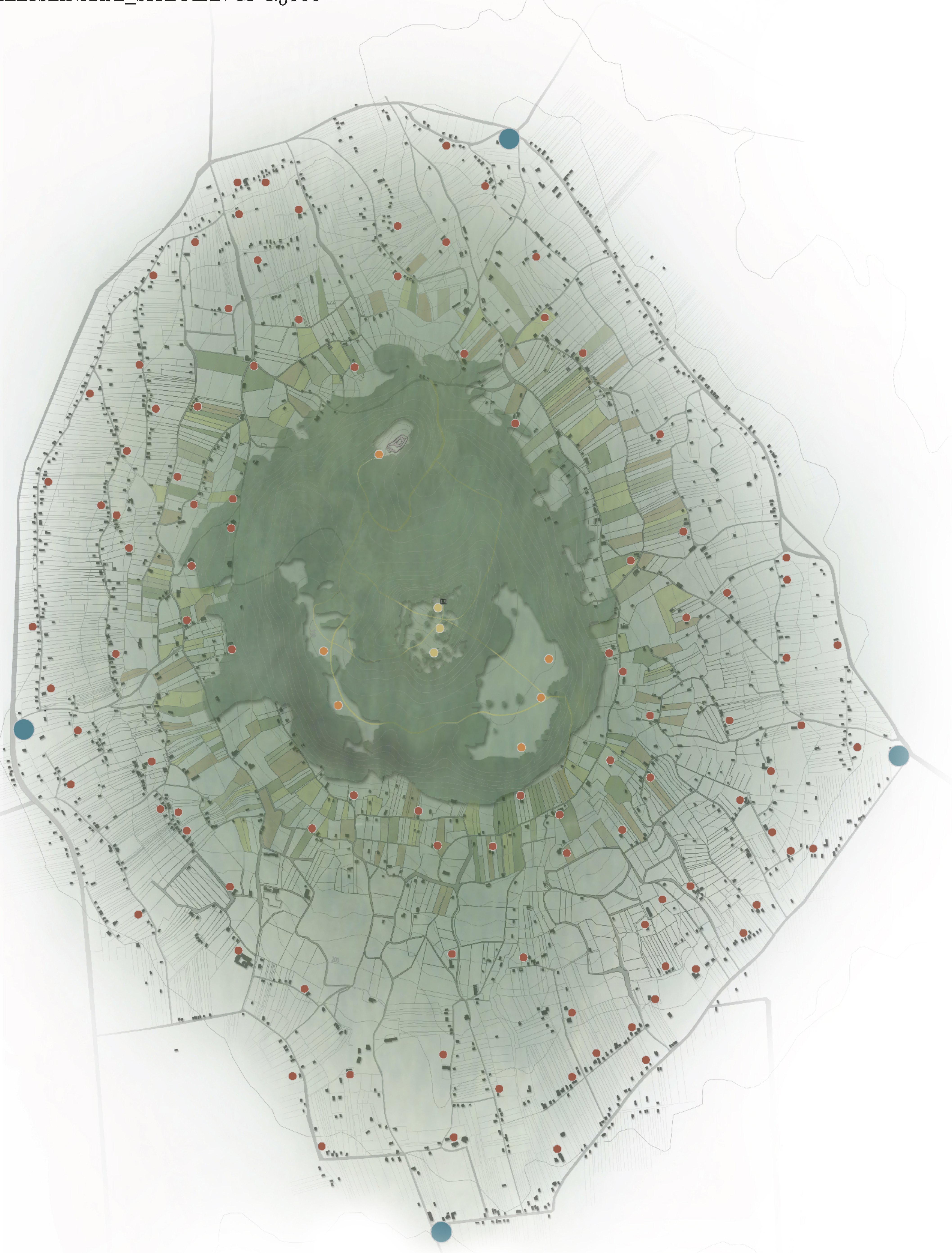
<http://worldlandscapearchitect.com/the-framed-landscape/#.WBfr0y3hDIU>

Szeretnénk hangsúlyozni, hogy a munkánkkal nem egy éles élű, egyirányú utat határozunk meg, hanem azt az irányt, ahova a fejlődés jövőbeni bármilyen komponensű, anyagú, textúrájú, tulajdonságokkal rendelkező felszíne tartandó és -reményeink szerint- tart. Javaslatunkat egy hosszú távú rekonstruáló és fejlesztő folyamat előfutaraként kívánjuk értelmezésre adni.

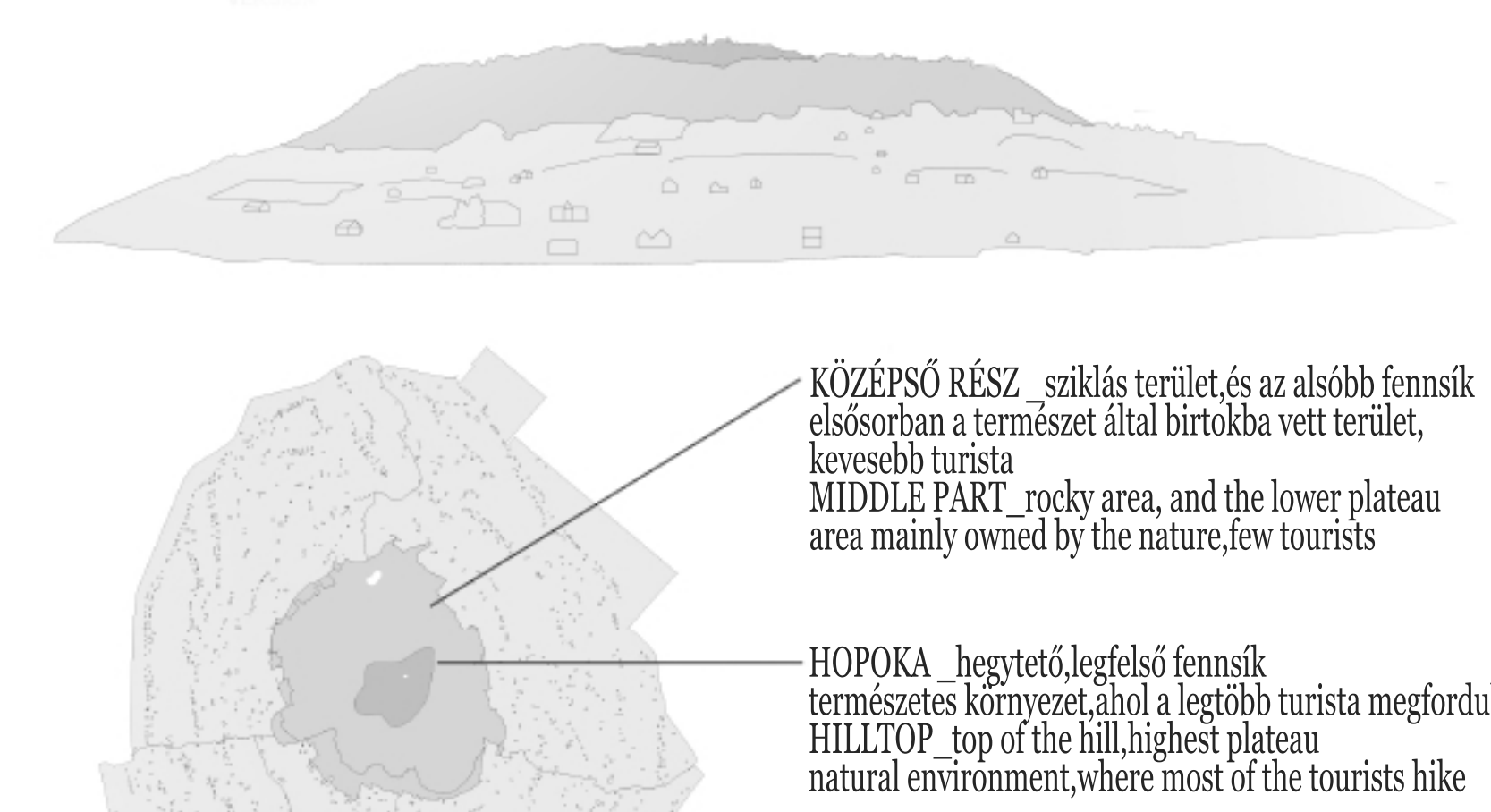
FELHASZNÁLT FORRÁSOK

<http://somloiborut.hu/bemutakozas/>
<http://somloiborut.hu/fotogaleria/>
<http://somloiborut.hu/latnivalok/page/2/>
<http://www.somloiborvidek.hu/index.php/a-borvidekrl/a-somlo-latnivaloi>
<http://www.somloiborvidek.hu/index.php/a-borvidekrl/toertenet-es-agrooekoologia>
<http://www.somloiborvidek.hu/index.php/borok/somloi-bor>
<http://www.somlovidek.hu/6/node/741>
<http://www.tornaipince.hu/hu/somlo-hegy/borvidek>
<http://epiteszforum.hu/ahol-a-helyi-csoda-nem-csak-harom-napig-tart-zeillern>
<http://epiteszforum.hu/kilato-kozossegepito-kozos-epites>
<http://www.boraszportal.hu/borvilag/felemelni-a-somlot-2474>
http://aborceger.blog.hu/2015/02/02/somlo_946
<http://www.fsz.bme.hu/mtsz/utleiras/somlo01.htm>
<http://omegahirek.hu/index.php/belfold/1242-somlo>
<http://www.foodandwine.hu/2009/01/22/somlo-isten-itffelegtett-kalapja/>
http://www.citatum.hu/szerzo/Marai_Sandor
<https://www.facebook.com/somloiborvidek/?fref=ts>

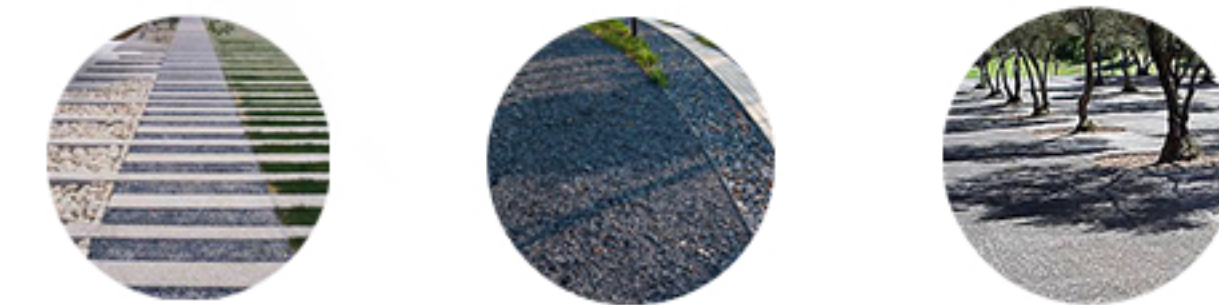
HELYSZÍNRAJZ_SITE PLAN M=1:5000

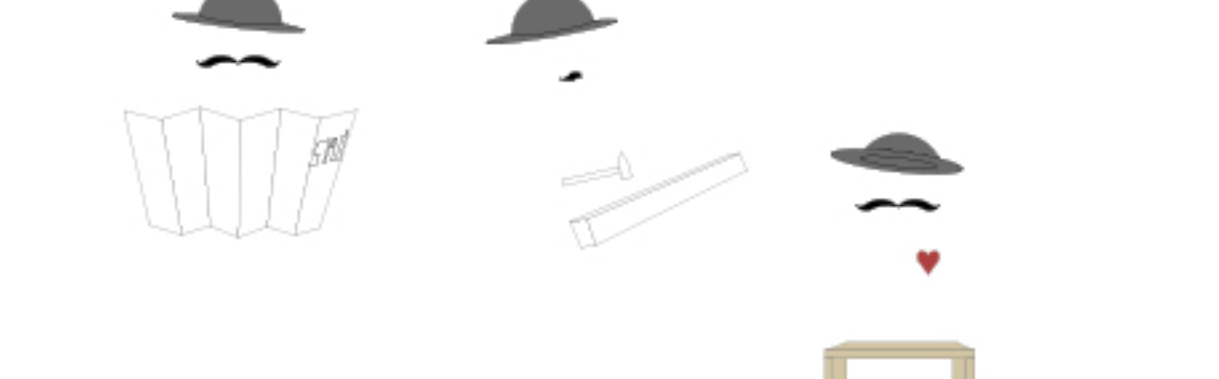
KONCEPCIÓ_CONCEPT

PARKOLÓK_PARKING
_a négy fő megközelítési irányhoz igazodva parkolók készülnek
_according to the four main access directions new parking places will be made

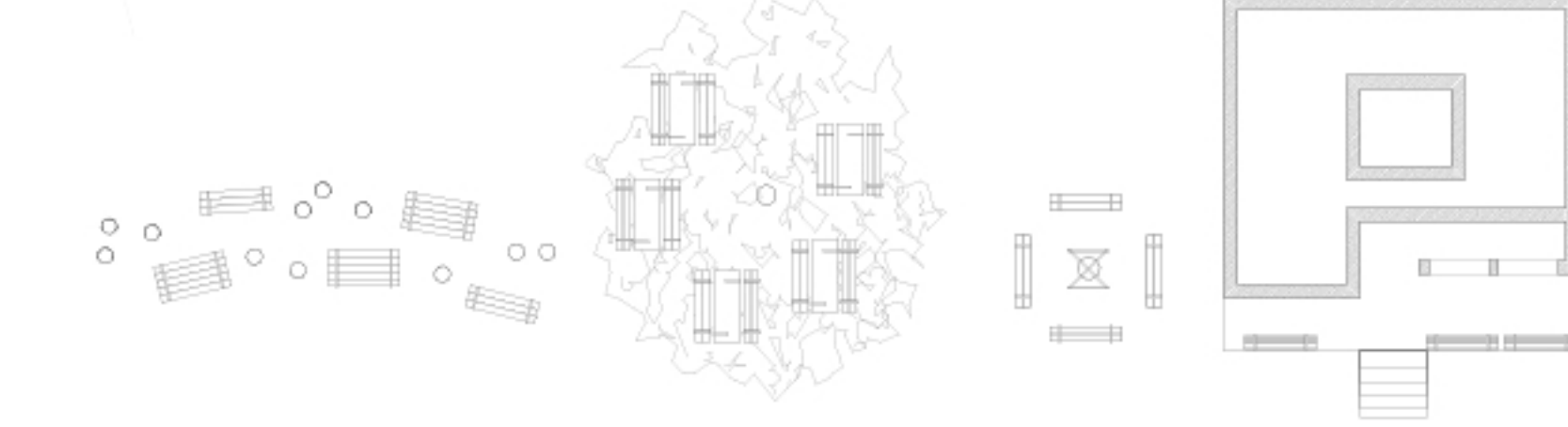
'SZOKNYA'_FOOTHILLS
_az elemekből saját használatra készíthetők különböző tárgyak
_from the elements different objects can be created for personal use

KÖZÉPSŐ RÉSZ_MIDDLE PART
_elszórva elhelyezett tárgyak, melyek tisztelőben tartják a hely érintetlenségét, ugyanakkor választ nyújtanak a felmerülő igényekre
_sparsely placed elements, which respect the intactness of the hill, meanwhile provide answers for the emerging needs

'HOPOKA'_HILLTOP
_a hegytetőn van leginkább szükség a turistákat vagy a fellátogató helyiek igényeit kielégítő funkciókra, itt kerülnek az elemek legkoncentráltabban elhelyezésére
_the biggest necessity for meet the needs of the tourists and the locals is on the top of the hill, where our elements will be placed in the most concentrated way

"A szakértők végül is oda juttatták a világot, ahová csakugyan eljutott. Mi lenne most, ha végre az egész vonalon megszálna és kibővülne a magánember? Megszálna és az mondani: "Kérem, rólam is szó van." /Márai Sándor-Vasárnapi Krónika, 1943/

"At the end, the experts made the world become something exactly as it is. What if now, finally the man of everyday could interrupt and tell a word? One would tell a word, and say: "Please, it is also about me." /Sándor Márai-Vasárnapi Krónika, 1943/

A TDK dolgozatunk során nem egy konkrét megtervezett és megépítendő elem dokumentációját tűztük ki célul, hanem a fennálló és elemzett szerteágzó problémákra, valamint a felmerülő kérdésekre kerestünk lehetőségeket megoldásokra és válaszokat. Egy, a borvidék felé kelő tisztelet mutató szellemi-művelődési alapozásunk megvalósításának keretében ez a tíz azon kovácsok egyike, ami valóban önmagában hordozza értékét, s nem rakható semmiféle plusz elem azon felül, ami igazán szükséges. Céljaink közt tartozik a fent és a lent, a külső és a belső viszonyainak tisztázása, az ellentétek feloldása, a hely érintetlenségének és tisztaságának megőrzése. Fontosnak tartjuk a megőrzés-parkolás-élmények folyamatait. Feltehetően, hogy a jövőben növekvő tendenciát mutató látogatók száma egyre több embert és többféle funkciót szolgáló egységek képet mutató padrendszert és lakaközpontot igényel.

In our TDK project our aim was not to document a precise, designed object, but to find out possible solutions and answers for the existing and analyzed diversified problems and for the open questions. We would like to establish support an approach which shows respect to the wine region. In our opinion this kind is one of the few that really carries its values in itself, and extra items cannot be added above the ones that are really necessary. Our main goal is to make the relationship clear between up and down, inside and outside, dissolving the constraints and to preserve the intactness and purity. We find the process of arriving-parking-leaving/heading really important. We presume that the future tendency shows an increasing number of tourists and visitors so the area needs a network of well organized bench and bin placement which serves different functions depending on the location and also create a unified appearance. As a result of this need, we decided to make a variable system of elements. To take an advantage of its flexibility we are definitely not about to specify a one and only type of form and force anyone to have it in one's site or garden, however we give them a possibility and a set of components that they can convert to missing objects that can be placed in their own space. Thereby our purpose is to initiate a developing, cooperating process of the commune that also defines a common, unified "brand" of the hill areas and the hills as well.

"Csínálhatunk bármilyen jó bort és rendbe hozhatjuk a hegyet, ha nem hozzuk rendbe a hegyet körülvéő kontextust, a megalodott gazdasági és szociokulturális problémák megcsúszó Somlót, csak idő kérdése." Tornai Tamás

"We can make any kind of good wine, and cultivate the mountain, if we do not fix the context around the hill, the unsolved economic and social-cultural problems will defeat Somló, it is only a question of time." /Tornai Tamás /

1. MIRE VAN SZÜKSÉG? PADRA, ASZTALRA, SÜTŐGÉPŐ HELYRE, TÁBLÁRA, KUKÁRA
2. MI LYEN ESZKÖZÖKKEL VAN ÉRRE SZÜKSÉG? PURITÁN ESZKÖZÖKKEL
3. EZ A HELY ÖNMAGÁBAN LETILTULT, ÖNMAGÁBAN SZÉP, ÖNMAGÁBAN ÉRTEKES.
4. AZ ESZKÖZ CÉLJA NEM MAGÁRA TERELNI A FIGYELMET, HANEM ALKALMAZKODNI A KÖRNYEZET MÁR LÉTEZŐ SZÉPSÉGÉHEZ TERESEN ÉS IDŐBEN, MEGOLDASI LÉTREHOZNI A KÜLÖNBŐZŐ ÉRTÉK ÉS CSOPORTOS SITUÁCIÓKRA, TARTÓZKODÁSRA
5. AZ ELEMÉK EGYSZERŰEK, JÓL HASZNÁLHATÓK, JÓL VARIÁLHATÓK, ALAPIAK A LEGEGYSZERŰBB FAIPARI TERMÉKEK FORMÁI: KONKFA, RÚD, DESZKA.
6. ÚGY KÉPZELJÜK, HOGY AZ ITT ÉLŐ EMBEREK EGYEN FANTÁZIÁJÁRA BÍZVA, SÁMÁT TETSZÉSÜKRE FORMÁLVA KÉSZÍTHETIK EL TELJEKRE HELYZETT BÚTOROKAT.
7. MINDEHÉZ SEGÍTÉSÜNK SZOLGÁL EGY FÜZET, MELY DOKUMENTÁLJA AZ ESZKÖZTÁRAT, A FELHASZNÁLHATÓ EGYSÉGEKET, MÉRETEKET, ROZGÍTÓELEMENKET.

1. WHAT IS NEEDED? BENCH, TABLE, FIRE PLACE, BOARD, DUSTBIN
2. WITH WHAT KIND OF METHOD? WITH PURITAN SEVERITY
3. THIS PLACE IS SIMPLE, BEAUTIFUL, AND VALUABLE ON ITS OWN
4. THE PURPOSE OF THE METHOD IS NOT TO MAKE FOCUS ON ITSELF, BUT TO ADOPT TO THE EXISTING BEAUTY OF THE ENVIRONMENT, TO FIND SOLUTIONS FOR THE DIFFERENT INDIVIDUAL AND COLLECTIVE SITUATIONS
5. THE ELEMENTS ARE SIMPLE, CAN BE USED EASILY AND VARIABLE. THE BASES ARE THE MOST SIMPLE FORMS OF WOOD PRODUCTS: LOGS, STICKS, PLANKS
6. WE IMAGINE, THAT THE PEOPLE LIVING HERE CAN CREATE THEIR FURNITURE BASED ON THEIR FANTASY AND THEIR STYLE FOR THEIR SITES.
7. ALL THIS IS SUPPORTED BY A BOOKLET, WHICH DOCUMENTS THE TOOLBAR, THE USABLE UNITS, THE SIZES, THE RETAINERS.

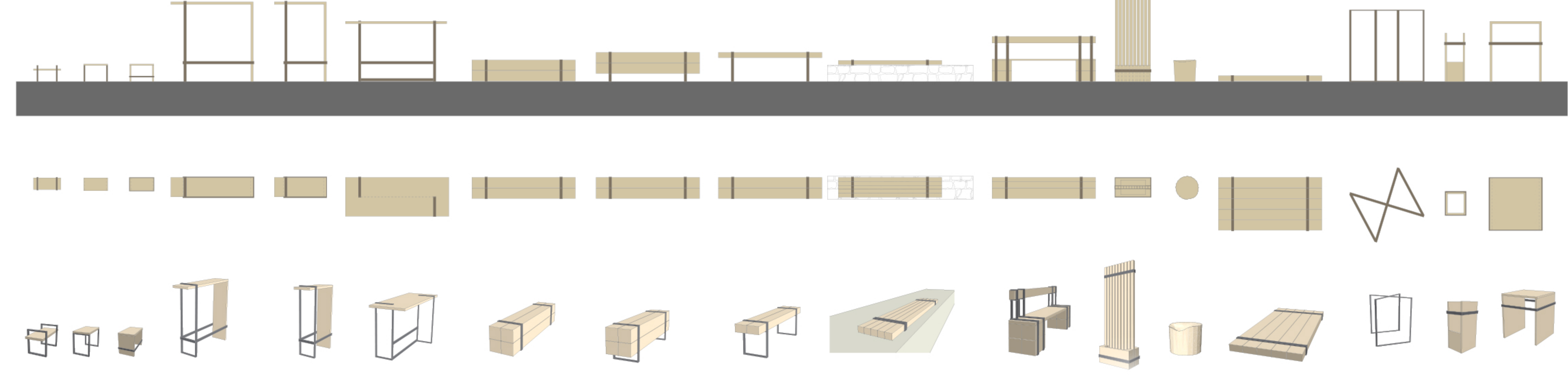
HELYSZÍNRAJZ_SITE PLAN M=1:1000

VÍZIO KÉPEK_VISION IMAGES

BÚTOR VARIÁCIÓK_FURNITURE VARIATIONS

MAKETT FOTÓK_MODEL PHOTOS

